

Procesy a procesuálnost

Když mluvíme o „procesu“ (nebo „procesech“), nejde nám pouze o proměnlivost, ale o jistou vzájemnou návaznost řady změn, o jejich souvislost, jejich souvislý sled, který přes maličké a někdy takřka nepozorovatelné změny vede k nějakému úhrnu, celkovému výsledku, rezultátu, o kterém nebylo dříve ani tuchy, tj. k něčemu novému, co nebylo obsaženo na počátku. Tato postupná (a vskutku postupující) souslednost jednotlivých malých změn, které vůči sobě nejsou lhostejné a nezávislé, ale které plní – každá z nich – důležitou a nezastupitelnou funkci k souvislé řadě, teprve z pouhé hromady (a třeba dokonce hromady nějak se hroucí nebo valící, tedy hromady v pohybu) dělá, vytváří „proces“. (Samo latinské slovo *processus* je odvozeno o slovesa *progredior* a substantiva *gradus*, tedy stupeň, eventuálně krok.)

(Písek, 141226-3.)